

Regeringscommissaris transitie pensioenen

Vierde rapportage

Den Haag
13-1-2026

Inhoud

1. Inleiding	1
2. Overzicht monitoringsinformatie.....	2
2.1 Pensioenfondsen.....	2
2.2 Verzekeraars en ppi's	3
3. Thematische aandachtsgebieden	3
3.1 Verzekerde regelingen	3
3.2 Pensioenfondsen.....	5
3.3 Beoordelingsprocessen bij DNB en AFM	5
3.4 Veranderingen in regelgeving	7
4. Algemene impressie en vooruitblik	8
5. Conclusie	9

1. Inleiding

De regeringscommissaris transitie pensioenen brengt tweemaal per jaar een regulier advies uit aan de betreffende bewindspersoon. Dit is het vierde reguliere advies. De data in dit advies zijn afgesloten op 5 januari 2026.

Het advies is gebaseerd op informatie vanuit twee sporen. Het eerste spoor bestaat uit diverse databronnen, waaronder monitoringsinformatie van het ministerie van SZW alsmede monitoringsinformatie van DNB en de AFM en informatie uit sectorpublicaties. Het tweede spoor bestaat uit een reeks van gesprekken die de regeringscommissaris in de pensioensector heeft gevoerd. In het najaar van 2025 zijn gesprekken gevoerd met:

- Branchevereniging voor accountantskantoren voor het MKB (SRA)
- Branchevereniging voor administratie- en belastingkantoren voor het MKB (NOAB)
- Externe toezichthouders (DNB en AFM)
- IT-adviseurs en -leveranciers
- Intermediairs in het verzekeringsbedrijf (via Adfiz)
- Koepelorganisaties (Pensioenfederatie en Verbond van Verzekeraars)
- Ministerie van SZW
- Pensioenfondsen (met name de pensioenfondsen met transitiedatum 1-1-2026)
- Pensioenuitvoeringsorganisaties (puo's)
- Sociale partners
- Verzekeraars en premiepensioeninstellingen (ppi's)

Deze gesprekken zijn gebruikt om meer gedetailleerde informatie te krijgen over de voortgang van de transitie en om relevante knelpunten te signaleren. Daarbij zijn signalen breder gedeeld om deze te valideren en de impact ervan te toetsen. Ook zijn de gesprekken gebruikt om goede praktijkvoorbeelden op te halen en deze waar relevant te delen.

Ook tijdens diverse bijeenkomsten in de pensioensector, waar de regeringscommissaris - al dan niet als spreker - aanwezig was, zijn signalen opgevangen uit de pensioenketens.

In dit advies wordt eerst monitoringsinformatie gegeven (paragraaf 2). Vervolgens wordt op enkele specifieke observaties en thema's nader ingegaan (paragraaf 3). In paragraaf 4 zullen een algemene impressie en een vooruitblik worden gegeven. Tot slot staat in paragraaf 5 een advies over de haalbaarheid van 1-1-2028 als uiterste transitiedatum.

2. Overzicht monitoringsinformatie

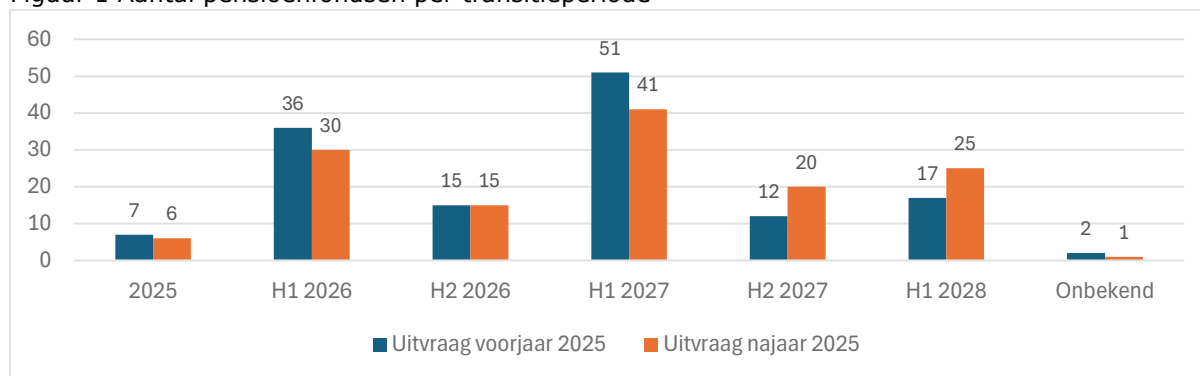
Hieronder wordt afzonderlijk ingegaan op de voortgang van de transitie ten aanzien van pensioenregelingen die zijn ondergebracht bij pensioenfondsen (par. 2.1) respectievelijk bij verzekeraars en ppi's (par. 2.2). De onderliggende informatie is verzameld door DNB.

2.1 Pensioenfondsen

Figuur 1 toont een verschuiving in de transitiedatum bij pensioenfondsen (inclusief Apf-kringen). In vergelijking met de vorige uitvraag zullen minder pensioenfondsen in de eerste helft van 2026 en de eerste helft van 2027 de transitie doormaken. Te zien is dat het aantal pensioenfondsen dat de transitie doormaakt in de tweede helft van 2027¹ en op 1-1-2028 toeneemt.

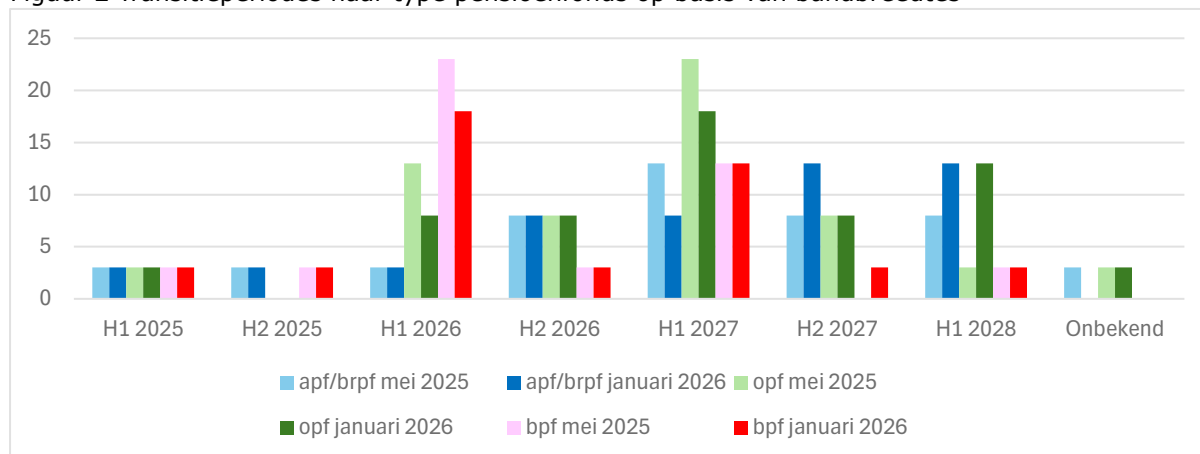
Figuur 1 is gebaseerd op een momentopname van begin januari 2026. Inmiddels is duidelijk geworden dat 24 pensioenfondsen op 1 januari 2026 de transitie hebben gemaakt. In de eerste helft van 2026 zullen nog 6 pensioenfondsen de transitie gaan maken.

Figuur 1 Aantal pensioenfondsen per transitieperiode²

In figuur 2 zijn de verschuivingen tussen twee momentopnames weergegeven per type pensioenfonds³. Daaruit blijkt dat de verschuivingen in de transitiedatum vooral voorkomen bij Opf-en en Apf-en/Brpf-en. Doordat een aanzienlijk aantal pensioenfondsen bij het herplannen gekozen heeft voor een andere datum dan 1 januari kunnen de werkzaamheden voor de puo's, de adviseurs en de toezichthouders beter worden gespreid.

Figuur 2 Transitieperiodes naar type pensioenfonds op basis van bandbreedtes⁴

¹ Meestal is de transitiedatum 1-7-2027.

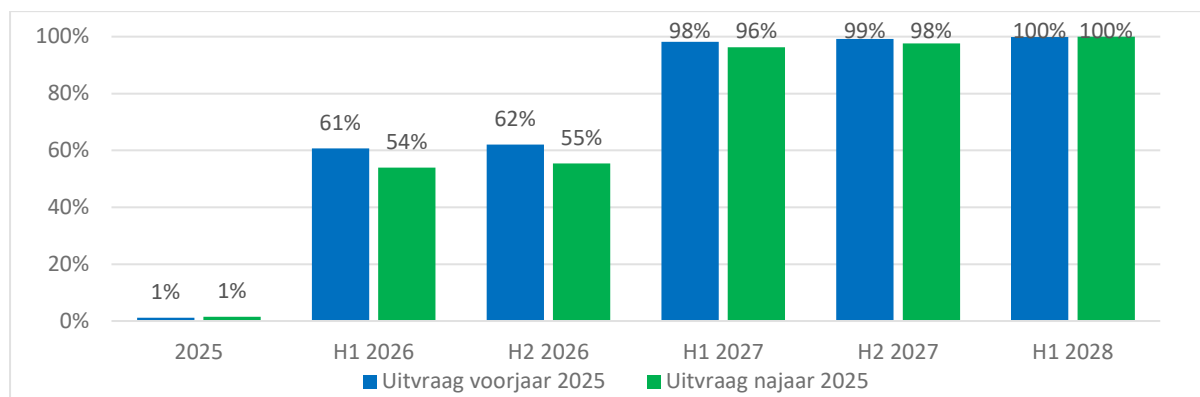
² De cijfers in figuur 1, 2 en 3 hebben alleen betrekking op pensioenfondsen die voornemens zijn in te varen.

³ Bij Apf-en worden de kringen apart geteld.

⁴ De getoonde cijfers in figuur 2 laten de gemiddelden van bandbreedtes zien. Wanneer er geen verschuiving is, betekent dit niet dat er geen verschuiving was, wel dat het aantal verschuivingen binnen de bandbreedte van 5 pensioenfondsen bleef. Tegelijkertijd kan het verschuiven van één pensioenfonds er al toe leiden dat een ander gemiddelde wordt getoond.

Ondanks de verschuivingen van de transitiedata zoals getoond in figuren 1 en 2, zal voor 1-7-2026 reeds 54% van deelnemers de transitie hebben doorgemaakt (figuur 3), waarvan 52,5%-punt per 1-1-2026. Dat het effect van de verschuivingen in termen van deelnemersaantallen beperkt is, duidt erop dat met name kleinere pensioenfondsen hun transitiedatum hebben aangepast.

Figuur 3 Overgestapte deelnemers per transitieperiode (cumulatief)⁵

2.2 Verzekeraars en ppi's

In het derde advies van de regeringscommissaris werden de cijfers van voorjaar 2025 getoond, zoals verzameld door DNB. Daaruit kwam het beeld naar voren dat naar verwachting ongeveer 40% van de contracten bij verzekeraars wordt omgezet op de laatste invoerdatum van 1-1-2028. Voor de ppi's oogde de planning iets gelijkmatiger.

Aangezien veel contracten doorgaans per 1 januari worden omgezet, zal de volgende uitvraag door DNB in het voorjaar van 2026 plaatsvinden. Dan wordt duidelijker hoeveel contracten er nog moeten worden omgezet.

Uit gesprekken met partijen in deze keten ontstaat de indruk dat het omzettingstempo nog niet substantieel toeneemt. Daarom hebben de verzekeraars hun inspanningen verhoogd om de contracten zoveel mogelijk in 2026 en 2027 alsnog overgezet te krijgen, samen met de adviseurs.

3. Thematische aandachtsgebieden

In deze paragraaf wordt ingegaan op enkele thema's. Het betreft de voortgang bij de verzekerde regelingen (par. 3.1), voortgang bij pensioenfondsen (par. 3.2), ontwikkelingen bij de toezicht-houders (par. 3.3) en veranderingen in wet- en regelgeving (par. 3.4).

3.1 Verzekerde regelingen

Uit de eerder gepresenteerde cijfers van DNB en de gesprekken die de regeringscommissaris dit najaar heeft gevoerd met de betrokken partijen blijkt dat het tempo van de omzettingen van verzekerde regelingen nog steeds laag is. De druk op werkgevers, adviseurs en verzekeraars/ppi's neemt daarmee toe. Er zijn een aantal oorzaken voor deze vertraging:

- Onwetendheid en onderschatting van het omzettingsproces door met name kleine werkgevers. Pensioen is voor veel werkgevers een onderwerp waar ze niet dagelijks mee bezig zijn. Met name kleine werkgevers die geen HR-medewerker(s) hebben, ervaren de urgentie van een overstap veelal nog niet. Ook hebben werkgevers soms het beeld dat het overstappen naar de Wtp vergelijkbaar is met een reguliere contractverlenging. Vanuit dit onterechte beeld beslissen deze werkgevers te makkelijk tot uitstel, waardoor zij later in een tijds-klem terecht gaan komen. Gemiddeld duurt een omzetting namelijk tussen de 2 en 6 kwartalen en de uiterste deadline voor het tekenen van offertes zal veelal 1 oktober 2027 zijn.

⁵ Op het moment van uitbrengen van het advies was er één pensioenfonds waarvan nog geen transitiemoment bekend is en dat daarom in deze figuur ontbreekt. Dit pensioenfonds vertegenwoordigt 0,05% van alle deelnemers.

- Werkdruk bij adviseurs en het soms ontbreken van een adviseur. Het aantal gekwalificeerde pensioenadviseurs is afgenomen⁶, waardoor planningen moeilijker te realiseren zijn. Daarnaast zijn er werkgevers met een verzekerde pensioenregeling die geen pensioenadviseur meer hebben. Deze werkgevers zullen nu alsnog een pensioenadviseur moeten vinden, wat de druk op deze dienstverleners extra doet toenemen.
- Contractvorm. Met name werkgevers met een contract zonder vaste einddatum of met een einddatum ná 1-1-2028 zijn moeilijker te overtuigen om nu al in actie te komen. Er is in die gevallen immers geen natuurlijk moment om die wijziging te laten ingaan. Contracten met een vaste einddatum die binnen de transitieperiode valt, worden in de regel op dat moment overgezet op een Wtp-regeling. In enkele gevallen worden contracten nog verlengd in de transitieperiode. In dit stadium zou dat tot een minimum beperkt moeten blijven aangezien de focus moet liggen op omzettingen. Vanuit verzekeraars en ppi's wordt bevestigd dat alleen in bijzondere omstandigheden nog wordt verlengd.

Forse consequenties

De vertraging die optreedt bij de omzettingen van de verzekerde regelingen kan ertoe leiden dat werkgevers niet op tijd hun verzekerde regeling hebben aangepast. Dit heeft forse consequenties, met name voor de werknemers. Het Centraal aanspreekpunt pensioenen van de Belastingdienst heeft die gevolgen onlangs op een rij gezet⁷. Voor dit fiscale risico heeft de regeringscommissaris aandacht gevraagd van werkgevers en werknemers, onder andere via NOS-uitzendingen op 15 november jl. Ook vanuit verzekeraars, premiepensioeninstellingen, adviseurs en belastingconsulenten wordt aan bewustwording bij (kleine) werkgevers gewerkt.

Werkgevers hebben geen enkele reden meer om het gesprek over de nieuwe pensioenregeling uit te stellen. De verzekeraars en ppi's hebben hun producten klaar en de adviseurs hebben het proces met andere werkgevers al succesvol doorlopen aan de hand van hun stappenplannen. Daarbij lijkt een grote meerderheid van werkgevers te kiezen voor de eerbiedigende werking. Dat betekent niet dat er niets hoeft te gebeuren. Nog niet alle werkgevers beseffen dat zij niet alleen afspraken moeten maken met de medewerkers over de toekomstige pensioenregeling, maar ook over een andere regeling voor het nabestaandenpensioen.

Werkgevers, adviseurs en verzekeraars zijn direct betrokken bij het omzetten van de regeling. Daarnaast zijn er andere partijen die weliswaar niet rechtstreeks betrokken zijn bij de omzettingen, maar toch een positieve rol kunnen spelen om werkgevers aan te zetten te starten met het omzetten van hun verzekerde pensioenregeling. Daarbij gaat het onder meer om de koepelorganisaties VNO-NW/MKB-Nederland en de diverse brancheorganisaties. Gelukkig pakken zij deze rol nu steeds meer op.

Daarnaast zijn de accountant, boekhouder en belastingconsulent voor kleine werkgevers een vertrouwde bron van financiële informatie. Zij kunnen de werkgevers erop wijzen dat zij de omzetting van de pensioenregeling tijdig ter hand moeten nemen. SRA en NOAB hebben aangegeven de bij hun aangesloten leden te adviseren om dit onderwerp mee te nemen in hun reguliere gesprekken met de werkgevers.

Mede in reactie op het derde advies van de regeringscommissaris heeft de minister van SZW een gecoördineerde aanpak ingezet samen met VNO-NCW en MKB Nederland, FNV, Verbond van Verzekeraars en Adfiz. Het doel van deze werkgroep is te komen tot gezamenlijke acties om werkgevers met verzekerde regelingen aan te sporen hun regeling tijdig aan te passen. Aangezien er nog ruim anderhalf jaar resteert, zou dit haalbaar moeten zijn. Dit wordt bevestigd door zowel verzekeraars en ppi's als de adviseurs. Tegelijkertijd maken zij zich zorgen als de vertraging verder oploopt. In de eerstvolgende rapportage zal er cijfermateriaal beschikbaar zijn ten aanzien van de gerealiseerde omzettingen per 1-1-2026. Op dat moment zal de regeringscommissaris opnieuw ingaan op het tempo van de omzettingen.

⁶ Derde reguliere advies van de regeringscommissaris transitie pensioenen (19 juni 2025), paragraaf 3.1, p. 6.

⁷ www.centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl/wp-content/uploads/2025/10/251023-Memo-fiscale-gevolgen-niet-tijdig-aanpassen-pensioenregeling.pdf

3.2 Pensioenfondsen

Vanaf 1 januari 2026 is de helft van de ruim 19 miljoen deelnemers⁸ bij pensioenfondsen over naar het nieuwe pensioenstelsel. Hiermee is een grote stap gezet in de transitie. In veel huishoudens zal inmiddels minimaal één brief met transitie-informatie zijn ontvangen.

Het proces naar 1-1-2026 was intensief, zowel voor de pensioenfondsen en pensioenuitvoeringsorganisaties als voor de toezichthouders. Er was ook een relatief korte periode tussen het toen geldende uiterste indienmoment (1-7-2025) voor het implementatieplan en deze transitiedatum (6 maanden). Als gevolg van de T-12-systematiek⁹ zal deze periode in het vervolg doorgaans minimaal een jaar zijn.

Een aantal pensioenfondsen heeft in het najaar alsnog moeten besluiten de transitie uit te stellen. De reden hiervan ligt vaak in een combinatie van enerzijds de ervaringen in het beoordelingsproces bij DNB en de aanpassingen die dat betekende voor het implementatieplan, anderzijds de IT die nog niet voldoende betrouwbaar was om een beheerste overgang mogelijk te maken en soms een combinatie hiervan. Dat deze pensioenfondsen deze zorgvuldigheid betrachten, terwijl de druk om door te zetten groot kan zijn, is alleszins begrijpelijk. Tegelijk kan worden gehoopt dat het lerend vermogen in de sector ertoe bijdraagt dat deze factoren minder vaak reden tot uitstel zullen zijn.

De komende maanden zullen de puo's van de pensioenfondsen die op 1-1-2026 zijn overgestapt verder gaan met het nawerk, het tweede toetsmoment en het verstrekken van de definitieve transitie-overzichten aan de deelnemers. Ook zullen dan de transities worden uitgevoerd voor de pensioenfondsen die gedurende het jaar 2026 overgaan.

3.3 Beoordelingsprocessen bij DNB en AFM

DNB

Tot begin januari 2026 heeft DNB in totaal 30 invaarsbeslikkingen afgegeven; daarnaast heeft DNB 50 partiële beoordelingen uitgevoerd. De beoordeling van de pensioenfondsen met transitiedatum 1-1-2026 was een intensief traject onder aanzienlijke tijdsdruk. Die tijdsdruk had onder meer de volgende oorzaken:

- De uiterste indiendatum van het implementatieplan voor deze pensioenfondsen was de vroegere generieke datum van 1 juli 2025. Daarbij hebben deze pensioenfondsen niet allen daadwerkelijk voor die datum hun implementatieplan ingediend. Hiermee was er soms betrekkelijk weinig tijd om de noodzakelijke iteraties tussen DNB en het pensioenfonds over de implementatieplannen te doorlopen.
- In sommige gevallen moesten pensioenfondsen vanwege noodzakelijke wijzigingen in het implementatieplan overleggen met hun sociale partners.
- Inhoudelijke vraagstukken speelden op die nadere duiding van DNB vroegen. Daarbij ging het veelal over de inzet van het instrumentarium dat fondsen ter beschikking staat¹⁰.
- Vanwege de omvang van hun deelnemersbestand moest bij sommige pensioenfondsen al eerder in het najaar gestart worden met het verspreiden van de transitieoverzichten. Deze pensioenfondsen moesten daarom al eerder inzicht hebben over de uitkomst van de beoordeling door DNB.

Ondanks de tijdsdruk is DNB, in afstemming met de pensioenfondsen, erin geslaagd om tijdig duidelijkheid te verschaffen over de uitkomsten van de beoordelingen en zijn de beschikkingen op tijd afgegeven. Dat is een knappe prestatie van alle betrokkenen.

⁸ Cijfers DNB, [Jaargegevens individuele pensioenfondsen d.d. 18 september 2025](#). Het gaat om een optelling van alle deelnemers bij de pensioenfondsen (actieve deelnemers, slapers en gepensioneerden). Aangezien deelnemers bij meerdere pensioenfondsen pensioen kunnen hebben opgebouwd is er sprake van dubbeltellingen.

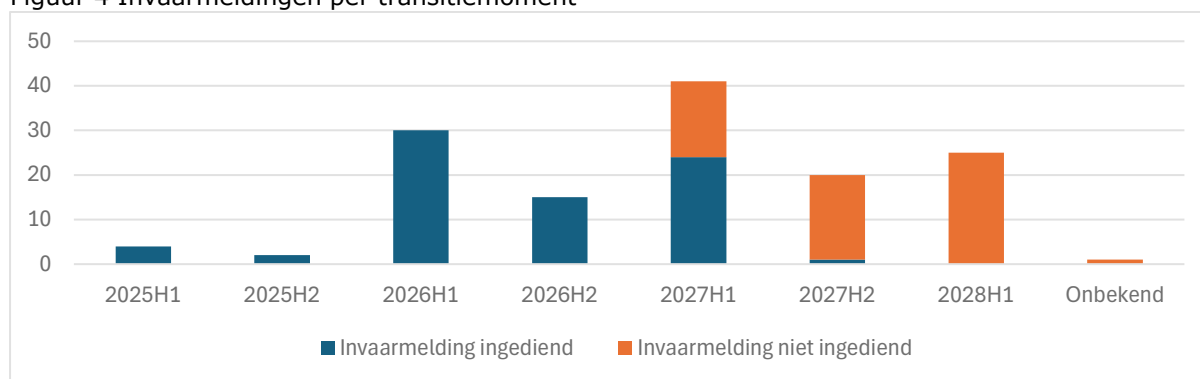
⁹ Tussentijds advies regeringscommissaris transitie pensioenen, d.d. 4 september 2024.

¹⁰ [TRANSITIENIEUWS – derde kwartaal 2025 - voortgang transitie en aandachtspunten voor fondsen | De Nederlandsche Bank](#)

Naar verwachting zal het beoordelingsproces soepeler verlopen voor de pensioenfondsen die in de tweede helft van 2026 en op 1-1-2027 willen overstappen. De introductie van T-12 maakt het mogelijk dat er meer tijd ligt tussen het moment van indienen van het implementatieplan en de transitiedatum. Daarnaast raakt het beoordelingsproces door DNB steeds verder ingeregeld. Bij pensioenfondsen is het beeld van wat van hen wordt verwacht steeds scherper. DNB stimuleert dit onder meer door het delen van 'best practices' voor het opstellen van het implementatieplan¹¹. Wanneer dergelijke inspanningen bijdragen aan kwalitatief betere implementatieplannen, kan het beoordelingsproces met minder iteraties verlopen.

Van de 41 pensioenfondsen/kringen die naar verwachting per 1-1-2027 zullen overstappen, hebben er inmiddels 24 hun implementatieplan ingediend (zie figuur 4). In die gevallen waar pensioenfondsen ervoor gekozen hebben het implementatieplan later dan T-12 in te dienen, heeft hierover afstemming plaatsgevonden tussen deze pensioenfondsen en DNB. DNB legt de verantwoordelijkheid voor de tijdigheid van het beoordelingsproces daarbij wel bij deze pensioenfondsen. DNB geeft aan voldoende capaciteit beschikbaar te hebben voor de beoordelingen van de implementatieplannen van de pensioenfondsen die in de tweede helft van 2026 en 1-1-2027 de overstap willen maken. Overigens zijn er ook pensioenfondsen die niet gaan invaren, waardoor zij een aangepast beoordelingstraject doorlopen dat mogelijk sneller verloopt. Deze fondsen zijn niet in de grafiek opgenomen.

Figuur 4 Invaarmeldingen per transitiemoment¹²

AFM

In het kader van het toezicht op de transitie richt de AFM zich tot diverse partijen.

Transitielcommunicatie pensioenfondsen

De AFM heeft tot nu toe zo'n 90 communicatieplannen beoordeeld. Het betreft zowel pensioenfondsen die tot en met 1-1-2026 overgestapt zijn als pensioenfondsen die op 1-7-2026 en 1-1-2027 zullen overgaan. De AFM geeft aan toegerust te zijn om de beoordeling van de communicatieplannen die nog zullen worden voorgelegd, uit te voeren.

De kwaliteit van de communicatieplannen neemt over tijd toe, maar biedt nog ruimte voor verbetering. De AFM draagt bij aan die kwaliteitsverbetering door de sector te informeren over de lessen die te leren zijn uit de eerder beoordeelde communicatieplannen¹³. Daarnaast heeft de AFM toelichting gegeven op hun visie en werkwijze inzake open normen¹⁴. Pensioenfondsen kunnen bovendien rechtstreeks met de AFM overleggen over fondsspecifieke vraagstukken. Dergelijke bilaterale contacten worden door de pensioenfondsen gewaardeerd. De toenemende duidelijkheid over de vereisten en het leerproces binnen de sector kunnen bijdragen aan het verbeteren van de deelnemerscommunicatie.

¹¹ [Good Practice: Inhoudsopgave implementatieplan pensioenfonds | De Nederlandsche Bank Good Practices van de Nederlandsche Bank inzake de nadere invulling pensioenbeheer in het implementatieplan | De Nederlandsche Bank](#)

¹² Cijfers DNB, stand 5 januari 2026.

¹³ [Nieuwe aandachtspunten voor Communicatieplan pensioentransitie](#) d.d. 8 juli 2025

¹⁴ De Groot, A. en F. Linders, 'Meer dan 'tick the box': open normen vragen om een helder en onderbouwd verhaal', Pensioen Magazine, augustus/september 2025, pp. 9-10.

De kwaliteit van de prognose-transitieoverzichten is toegenomen¹⁵. De mate waarin de geboden informatie aansluit bij de individuele situatie van de deelnemer is verbeterd. Toch blijft de AFM zorgen houden, bijvoorbeeld ten aanzien van het wekken van realistische verwachtingen.

De AFM vraagt de prognose-transitieoverzichten tijdig op bij pensioenfondsen, zodat ze de feedback van de AFM nog kunnen verwerken. Niettemin bleek het voor pensioenfondsen soms lastig de opmerkingen van de AFM tijdig te verwerken in de prognose transitieoverzichten, voordat deze moesten worden verzonden.

De eerste pensioenfondsen die de overstap hebben gemaakt naar de Wtp hebben inmiddels de definitieve transitieoverzichten aan hun deelnemers verstrekt. De kwaliteit van deze overzichten was overwegend afdoende.

Transitieoverzichten verzekeraars en ppi's

De AFM heeft in 2024 en 2025 onderzoek gedaan naar de tijdigheid en kwaliteit van de transitiecommunicatie van verzekeraars en ppi's. De AFM heeft de inzichten uit dit onderzoek gedeeld met de sector, met daarbij goede en minder goede praktijkvoorbeelden¹⁶.

Toezicht op pensioenadviseurs

Zoals in paragraaf 3.1 is aangegeven, zijn er zorgen over de voortgang van de transitie bij verzekerde regelingen. Pensioenadviseurs hebben hierin een aanjagende rol in de richting van de werkgevers die zij bedienen. Daarbij gaat het in de ene plaats om het tijdig in gang zetten van alle omzettingstrajecten en anderzijds om het zorgvuldig faciliteren van het bijbehorende arbeidsvoorwaardelijke proces. Die rol wordt nog niet door elke adviseur in voldoende mate opgepakt. Het lijkt hier met name te gaan om adviseurs die pensioenadvies niet als hoofdactiviteit hebben; gespecialiseerde adviseurs zijn doorgaans vol aan de slag.

Vanuit het toezicht op de pensioenadviseurs ontplooit de AFM activiteiten om hen te wijzen op hun verplichtingen en hen aan te zetten hun rol als aanjager op te pakken, onder meer in de uitgave "Sector in beeld financieel dienstverleners 2025"¹⁷. Daarnaast zal de AFM in januari 2026 hierover een brief sturen aan alle pensioenadvieskantoren. Deze brief zal ook worden gedeeld met koepel- en brancheorganisaties zodat zij deze via hun eigen kanalen kunnen verspreiden.

3.4 Veranderingen in regelgeving

Hieronder is een overzicht opgenomen van de regelgeving die in de tweede helft van 2025 is gepubliceerd. In het algemeen geldt dat het aantal nieuwe onderwerpen die additionele duiding of regelgeving vragen, afneemt.

Verschuiven einddatum transitie

De wet Verlenging pensioentransitie is aangenomen. Met deze wet is de eerder toegezegde verschuiving van de uiterste transitiedatum van 1-1-2027 naar 1-1-2028 gerealiseerd. Voor de pensioensector is het van belang dat deze duidelijkheid er nu is.

Wijzigingen in vrijstellings- en boetebesluit

Op 29 september jl. zijn de aangekondigde wijzigingen in het vrijstellings- en boetebesluit gepubliceerd¹⁸. Hiermee hebben werkgevers met een vrijgestelde pensioenregeling de gevraagde duidelijkheid gekregen over waar hun vrijgestelde pensioenregelingen tijdens en na de transitie aan moeten voldoen om de vrijstelling te behouden.

Kwalitatieve toelichting niet-invaren en realistische verwachtingen

De minister van SZW heeft in de voortgangsbrief¹⁹ van 2 juli 2025 twee maatregelen aangekondigd die tot additionele regelgeving hebben geleid²⁰. Pensioenfondsen zijn verplicht om een kwalitatieve toelichting te geven waarom niet is afgezien van invaren en deze toelichting ter

¹⁵ [Prognose-transitieoverzichten: verbetering zichtbaar, maar aandachtspunten blijven](#)

¹⁶ [Transitieoverzicht: good practices verzekeraars ook relevant voor pensioenfondsen](#) d.d. 6 oktober 2025.

¹⁷ [Sector in beeld 2025 financiële dienstverleners](#)

¹⁸ *Stcrt.* 2025, 33134.

¹⁹ *Kamerstukken II* 2024/25, 32 043, nr. 687.

²⁰ *Stb.* 2025, 439.

beschikking te stellen van de deelnemers. Daarnaast zijn de normen omtrent de transitiecommunicatie aangescherpt terzake van het wekken van realistische verwachtingen. Deze additionele vereisten hebben tot extra werkzaamheden voor pensioenfondsen geleid, maar dit heeft naar verluidt niet voor problemen gezorgd.

Van belang blijft dat er in deze fase van de transitie zo min mogelijk additionele wijzigingen komen. De huidige planningen geven immers weinig ruimte meer voor verdere vertragingen, terwijl duidelijkheid over het regulerend kader kan bijdragen aan de benodigde snelheid.

4. Algemene impressie en vooruitblik

Pensioenfondsen

De voortgang bij de pensioenfondsen verloopt over het algemeen beherst. De helft van het aantal deelnemers is over. Daarentegen moet van het aantal fondsen het grootste deel nog de transitie doormaken. De druk op de sector (pensioenfondsen, adviseurs, toezichthouders en betrokken puo's) zal daardoor hoog blijven. De beoordelingstrajecten bij DNB en AFM verlopen soepeler naarmate pensioenfondsen meer leren van vergelijkbare fondsen die hen zijn voorgegaan.

Het aantal pensioenfondsen dat in de tweede helft van 2027 en op 1-1-2028 de overstap verwacht te maken, is toegenomen. Het effect op het aantal deelnemers dat op die momenten overstapt, is relatief gering. Het gaat voornamelijk om kleinere pensioenfondsen en Apf-kringen. Niettemin staat een aanzienlijk aantal pensioenfondsen inmiddels op de laatst mogelijke transitiedatum ingepland. Mogelijk zal dit aantal de komende periode verder toenemen, wanneer er opnieuw sprake is van uitstel. Voorkomen moet worden dat voortdurend uitstel leidt tot druk om de uiterste transitiedatum uit te stellen. In het vorige advies van de regeringscommissaris is toegelicht dat dit een keuze is waaraan belangrijke nadelen kleven²¹. Uitstel van de uiterste transitiedatum is dan ook een 'ultimum remedium'.

Pensioenuitvoeringsorganisaties

Tot en met 1 januari 2026 is een groot aantal pensioenfondsen overgestapt. Dat betekent dat er binnenkort meer puo's zijn die een transitie volledig hebben doorlopen. Dit geldt ook voor de IT-leveranciers. De verwachting is dat de hierdoor opgedane kennis gaat helpen bij de komende transities.

Inmiddels is gebleken dat sommige puo's meer moeite hebben om de bij hen aangesloten pensioenfondsen tijdig over te zetten naar de Wtp. Dit leidt tot extra aandacht voor het 'plan-B' van pensioenfondsen, oftewel overstappen naar een andere puo. Hierdoor kan in bepaalde gevallen verder uitstel van transities nodig zijn. Nu er nog maar twee jaren resteren in de transitieperiode, neemt de ruimte voor verder uitstel af. De regeringscommissaris zal de markt voor puo-diensten blijven monitoren om te zien of alle pensioenfondsen en kringen tijdig kunnen worden overgezet.

Voor succesvolle uitvoering van 'plannen-B' is nodig dat andere puo's bereid en in staat zijn om de pensioenfondsen die willen of moeten overstappen te ontvangen. Daarbij speelt dat er niet veel puo's zijn en schaalverschillen tot overstapdrempels kunnen leiden. Ook hangt het soms af van de contractkeuze (SPR of FPR) en de mate van standaardisatie van de pensioenregeling of een 'plan-B' haalbaar blijkt. Toch zijn in de praktijk al enkele pensioenfondsen van puo gewisseld en geven enkele puo's aan dat zij voor nieuwe klanten open (gaan) staan.

Pensioenfondsen die - al dan niet gedwongen - overwegen om binnen de transitieperiode een overstap te maken naar een andere puo, kunnen de keuze voor een andere puo niet meer lang voor zich uitschuiven. Een overstap naar een andere puo is namelijk op zichzelf al een intensief traject en daarnaast dient ook de transitie op ordentelijke wijze plaats te vinden. Hierdoor neemt de druk op de uiterste invoerdatum toe.

Verzekerde regelingen

De transitie bij verzekerde regelingen begeeft zich richting het kritieke pad. Dat betekent dat de transitie nog steeds haalbaar lijkt, mits de betrokken partijen het maximale doen om de

²¹ Derde reguliere advies van de regeringscommissaris transitie pensioenen, paragraaf 4, "Uitstel is niet gratis en brengt risico's met zich mee", d.d. 19 juni 2025.

verzekerde regelingen om te zetten. Gelukkig zijn vrijwel alle partijen hiervan doordrongen en nemen zij ieder voor zich steeds meer initiatief vanuit de eigen verantwoordelijkheid.

De gecoördineerde aanpak zoals die is ingezet door de minister van SZW kan hier ondersteunend aan zijn. Daarbij is wel van belang dat deze aanpak binnen afzienbare termijn tot merkbare resultaten leidt. Het jaar 2026 is daarbij cruciaal. Nauwe monitoring door individuele verzekeraars alsmede vanuit het Verbond en het ministerie van SZW is nodig. De regeringscommissaris zal vanuit haar verantwoordelijkheid ook vinger aan de pols houden.

5. Conclusie

Gelet op bovenstaande duiding, de monitoringinformatie en de gevoerde gesprekken is er voor mij geen aanleiding te adviseren de uiterste transitiedatum te verschuiven. In mijn volgende reguliere rapportage(s) zal ik opnieuw een uitspraak doen over de haalbaarheid van de uiterste transitiedatum.

Prof. dr. S.G. van der Lecq

Regeringscommissaris transitie pensioenen